

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Sebastiani Henrici Penzingeri, Consistorialis
Passaviensis, Decani, & Parochi in Trauttmanstorff ad
Laitam Bonus Ordo Triplicis Formatae Concionis Moralis In
Omnia Festa Sanctorum In Amplissima ...**

Penzinger, Sebastian Heinrich

Solisbaci, 1698

In Feria Secunda Pentecostes.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51763](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51763)

JUNIUS. FERIA SECUNDA PENTE- COSTES.

CONCIO PRIMA.

Sic DEUS dilexit mundum. Joan. cap. 3.

Textus.

DEUS super omnem creaturam diligit ho-
minem.

Thema.

Spiritus in forma ignis apparuit, *Recordium.*

& super sanctos Apostolos venit: *Et apparuerunt illis dispersita lingue tanquam ignis. Actor. cap. 2.*

• Scio S. Spiritum esse divinum amorem, & ut patefieret omni homini, quantus sit divinus amor, in igne apparuit. Ast cur in igne? igni Academicus lemma adscripsit: *Agit, dum vivit.*

Et Salomon Prov. 30: *Nunquam dicit sufficit.* In igne ergo representatur divinus amor, agnoscamus: Deum vel maxime acti-

vum esse in nos homines, nobis benefaciendo: Amori divino non sufficit beneficium præstitum homini, adhuc agit hic ignis, divi-

nus inquam amor: *Sic Deus dilexit mundum, ut filium suum uni-*

Textus Sacre

genitum daret. Joan. 3. ut omnis, qui credit in ipsum, non pereat, sed habeat vitam eternam. Christus ait: *Joan. 16. Ipse enim Pa-*

Script.

ter amat vos. Unde S. Paulus ad Romanos 5. Commendat charita-

Patres.

tatem suam, quoniam cum adhuc peccatores essemus, Christus pro nobis mortuus est. Audiamus perorantes Patres: Apud Deum vi-

Pars II.

(A)

propter

- propter eum fecit, & in eo magis, quam in caelo delectatur in
S. Chryso- *ans.* Perorat S. Chryſoſtomus hom. 36. ad populum; & iterum
mus. hom. 26. in Joan. Nemo unquam pro filio tantam pro se tulit cha-
 ritatem, quantam pro seruis, & ingratis seruis, Deus. Elegit
S. Bonavent. S. Bonaventura scribit: Serm. 1. in feria 2. Pentec. Deus ante
 te, antequam tu, vel aliquis, vel homo, vel Angelus, vel creatura
S. Cyrillus. aut terra esset. Unde S. Cyrillus 1. Theſi, cap. 1. Mirus pro
 amor hominum, una cum Deo aternus. Praeclara sunt verba
Philippus *Solitarium.* lippi Solitarii lib. 3. cap. 5. Audio scripturam semper Deum pro
 cantem, & hominum, & pauperum animarum amatorem, in
 quam audivi ab aliquo, amantem Angelorum nominari. Con-
S. Gregorius. cludo cum S. Gregorio hom. 19. in Ezech. Omnia dona ex
 hoc donum, ut Deus hominem vocet filium, & homo, Deum
 minet Patrem. In materiam hanc, divino prius S. Spiritus au-
 torio invocato, conceptus audiamus.

CONCEPTUS I.

Confirmatio. S. Hieronymus in quaest. in Genes. vult, Deum Paradisum
 omnium primo, etiam ante caelum fecisse: ita textus: Genes. 2.
 Plantaverat autem Dominus Deus Paradisum voluptatis, &
 formaverat a principio. Desuper S. Hieronymus: Ex hoc
 festè comprobatur, quòd, priusquam Deus caelum & terra
 ret, paradisum ante condiderat. Caelum sedes Dei est,
 sum fecit Deus, ut esset habitatio Hominis: Plantaverat
 Dominus Deus paradisum voluptatis a principio, in quo posuit
 minem, quem formaverat. Nunc advertite: Paradisum, ha-
 bitationem hominis, prius, ante caelum, ante suam habitaculum
 Deo facere placuit; cur hoc? Respondet S. Cajetanus in Genes.
 Amor ipsius Dei fecit hoc, tanto enim amore Deus prosequitur
 hominem, ut ei habitaculum priusquam sibi preparasse videtur.
 Conformiter Ferus: Vide bonitatem Dei, nondum erat homo,
 jam Deus ei providit, & praordinavit. Ulterius Amorem Dei
 erga hominem ingeniosè deducit S. Anastasius Synaita in Esai.
 mine.

proximum extollere, magni pendere, honorare, deprædicari
 laudare solemus, e contra propter gloriam, & honorem nobis cu-
 latum, Collatori gratias agimus; mira ergò precatio, quòd ma-
 Ecclesia propter gloriam Dei, Deo gratias agat; *Gratias agimus
 tibi, propter magnam gloriam tuam*: quæ est ista magna gloria
 Dei? Explico me parabola Lucæ 15. allegata: Erat bonus Pater
 qui 99. oves reliquit, unam perditam ovem anxie quærens; ac-
 cundum mentem S. Ambrosii lib. 7. in Lucam: Bonus hic Pater
 est unicus Dei filius, Christus JESUS; 99. oves, sunt novem cho-
 SS. Angelorum; Angelorum chorus deserit Dei filius, de cælo
 descendit, ovem perditam, humanam inquam naturam, tam
 quærens, donec eam amarissima morte sua, in cruce invenit
 hâc inventâ inquit: *Congratulamini mihi &c.* perditam na-
 ram humanam invenisse, magna est Dei gloria; ac super nove
 Angelorum chorus æstimatio, summus amor. Est hic conceptus
 Magni Sancti, Antonii Paduani sermone in Dom. 3. post Pen-
 cost: *Quamvis societatem haberet Angelorum; quia delicia
 ut ita dicam, ipsius gloria est, esse cum filiis hominum.* Co-
 cordat S. Chrysostom. hom. 36. ad pop. *Apud Deum, ni-
 lium nihil homini par, nam & cælum, & terram, & mare
 propter eum fecit, & in eo magis quàm in cælo delectatur in
 Amorem hunc Dei immensum erga hominem ultio extollit
 lns ad Hebræos cap. 2.*

CONCEPTUS V.

*Nusquam enim Angelos apprehendit, sed semen
 apprehendit, inquit Paulus citatus: Horum verborum interpretatio
 est S. Augustinus lib. 3. de Trinitate c. 18. Poterat Dei filius
 homo non accipiendo carnem ex filiis hominum; amoris actus
 quiddam relicta Angelorum præstantissima natura, naturam
 nam de homine assumpserit. Elegantiâ desuper sunt verba
 Philippi Solitarii lib. 3. cap. 5. Audio planè scripturam semper
 Deum prædicantem, & hominum, & pauperum animarum*

amatorem, nunquam audiui ab aliquo amantem Angelorum nominari. Nusquam enim Angelos apprehendit, sed semen Abrahæ apprehendit. Ergò super Angelos Deus amat hominem, magnus quidem amor Dei erga Angelos, quòd Dei sint intimi ministri. Psalmo 103. teste: *Qui facis Angelos tuos spiritus, & ministros tuos ignem urentem.* At de hominibus scriptum est Isa. 5. *Filios enutrivì, & exaltavi;* & Exodi 4. *Filius meus es tu, primogenitus Israël.* & Joan. 1. *Dedit eis potestatem filios DEI fieri.* Major ergo est Dei amor erga hominem, quàm erga Angelum, cum plus & majus sit esse filium, quàm servum; Angelos dedit esse ministros, homines planè filios & hæredes; præclare S. Gregorius hom. 19. in Ezech. *Omni donâ excedit hoc donum, ut DEUS hominem vocet filium, & homo, DEUM nominet Patrem.*

CONCEPTUS VI.

Illud centrum amoris Dei dixero, quod Deum contentat, & satiat, quid est nunc illud, quod Deum satiat & contentat? fors elegans cœli fabrica, rutilantia illa luminaria, sol, stellæ ac luna Deum contentant, amoris centrum sunt, in quo DEUS quiescit? aliud asserit liber Genes. cap. 1. nempè cœlo, ac bellis luminaribus perfectis, divinum Spiritum adhuc inquietum exstitisse: *Spiritus Domini ferebatur super aquas.* Fors vasta terræ moles, in què ea viridia prata, & super hæc lascivientia quadrupedia cor Dei contentant? fors, florentes herbæ, fructificantes arbores, & super illas suaviter modulantes aves? fors grato murmure susurrantes rivi, & flumina, in què illis jucundè natantes pisces summum Deum satiant? fecit hæc, & illa, divina omnipotentia, ast non lego, invenisse in illis omnibus requiem, adhuc inquietus currit amor: *Spiritus Domini ferebatur super aquas.* Tandem verò invenio Deum fecisse opus, quo factò contentatus substitit, quasi centrum attigisset, quiescit: quale nunc illud opus est, quod satiavit Omnipotentem, in quo divinus amor centrum invenit? dicit Scriptura: Genes.

(A) 3

cap. I.

cap. 1. *Creavit Deus hominem, & subdit; cap. 2. & requiescit.*
 Homo ergo est illa felix creatura, in qua unica DEUS quiescit
 homo est, quem super omnia amat Deus. Perpulchrè S. An-
 brosius 6. Hexam. cap. ultimo: *Fecit DEUS cælum, non ibi*
quòd requieverit, fecit terram, non lego, quòd requieverit,
cit solem, lunam, & stellas, non ibi lego, quòd requieverit
sed lego, quòd fecerit hominem, & hic requievit. Sic Deus
 creavit Mundum.

Epilogus.

Hortor ergo omnem Christianum cum S. Leone Papa Ser-
 moni. 1. de Nativ. Domini: *Agnosce, O Christiane! dignitatem tuam*
& divinae consors factus nature, noli in veterem
vilitatem, degeneri conversatione
redire.

FERIA SECUNDA PENTECOSTES.

CONCIO SECUNDA.

Sic Deus dilexit mundum. Joan. cap. 3.

Textus.

Sic: per excessum, modo immenso, Deus diligit hominem. *Thema.*

Acta Apostolorum narrant cap. 2. S. Spiritum in forma ignitarum linguarum super Apostolos venisse: *Et apparuerunt illis dispersita lingua tanquam ignis, seditque super singulos eorum.* Cur in igne apparuerit S. Spiritus rationem scio; nempe factum esse

Exordium.

ad amorem divinum indicandum: ast quaestio est, cur rectè hic ignis formam flammæ linguæ expressit? quaestionem similitudine declaro: Aestuat aliquis intensissimo calore, & exindè nascente siti torquetur: sic calorem patiens, desiderat medico, aut suis intimis amicis intensum calorem, quo aestuat, indicare, verbis dum nequit explicare signo demonstrat, aridam suam linguam extendit, ex hac intelligant, quàm immenso calore aestuet, flagret: Ab æterno sanctissima Trinitas, Pater, & Filius, & Spiritus Sanctus summo erga nos homines aestuabat amore, explicare hunc caloris, amoris inquam, aestum, cum sit impossibile, in forma ignitarum linguarum apparet S. Spiritus, signo declarans, quod verbis eloqui impossibile est, nimirum quantus sit divinus amor erga homines, nempe; immensus, summus, infinitus. Sic

scriptum est: Joan. cap. 3. *Charitate perpetua dilexi te.* Et ad *Textu Sacrae*

Ephes. cap. 2. Paulus habet: *Propter nimiam charitatem, qua dilexit nos.* Audiamus & Patres de immenso Dei amore scribentes: *ss. Patres,*

O charitatem verè nimiam, qua omnem mensuram excedit, modum transcendit, & supereminet universis. Exclamat S.

Bernardus in ep. secunda S. Pauli ad Eph. *Sic Deus dilexit* *s. Bernardus.*

sic:

sic: ut neque mens capere sufficit, neque sermo valeat enun-
rare, nam quantum plus dixerō, multum plus praterco; ait

- S. Chrysoft. Chrysoftomus hom. 27. in Genes. Deus factus est participans
stra mortalitatis, ut homo fieret particeps suae Deitatis, scribit
S. Augustin. S. Augustinus Tract. 49. in Joannē. Et iterum lib. 3. confess. cap. 1.
O tu bone omnipotens, qui sic curas unumquemque nostrum
quasi solum cures, & sic omnes, quasi singulos curares, & diligeres
S. Hieronym. Audiatur & S. Hieronymus in Pl. 26. In hoc contemplari
ingentem Dei amorem erga homines, quod parentum amor
filios in morte saltem finitur, Dei autem amor crescit in ter-
S. Thomas à pore. Aureè scribit S. Thomas à Villa Nova Dom. 2. de
Villa Nova. Supra modum, sine modo me Domine dilexisti, & qui omnia
numero, pondere, & mensura fecisti, in me diligendo, numerum
pondus, & mensuram excessisti. S. Spiritu pro gratia invocato
Conceptus dabo.

CONCEPTUS I.

Confirmatio. Ezechiel cap. 40. describit se in Spiritu raptum vidisse
rum, qui in templo Dei omnia ad amussim mensurabat: *Vir, cuius erat species quasi species arboris, & funiculus in
manu ejus, & calamus mensura.* Hic vir mensurabat, et
cem deducebat, portarum, atriorum, altarium, latitudinem,
gitudinem, altitudinem, unicum erat, quod vir ille non metitur
bat, & quid illud? erat ignis, ignem, de quo scriptum legitur
ignis super altare semper ardebit. Levit. 6. Angelus non
mensus: cur & ignem non metitur? fateor elementum ignis, quod
jam sursum, jam deorsum fertur, difficile, imò corporeae naturae
impossibile fore, Spiritui autem, qualis erat vir ille ab Ezechiele
visus, est possibile, cur ergo vir ille, Spiritus qui erat, & ignis
non est mensus? Theodoretus vult, per ignem, indicari Dei amorem,
rem, vir ille Spiritus licet, ignem intermittit metiri, ut Dei amor
ris immensitatem ostendat, ac demonstret, amorem Dei esse
homines, altitudinem, longitudinem, latitudinem, terminatum
cabo.

calculum, aut gradum determinatum non habere, finem nescire. Hoc indicare voluit Sponsa, Cantic. cap. 8.

CONCEPTUS II.

Amorem divinum sponsa igni infernali comparat: *Fortis est ut mors dilectio, dura sicut infernus amulatio.* Incepta videtur similitudo, quia amor divinus inferno comparatur; Amorem amantes non inferni ignem, sed paradisi prægustum existimant; quid ergo mysterii indicare vult S. Spiritus, Amorem divinum igni infernali comparando? Advertite mysterium: ignis inferni diuturnus, interminabilis est, semper ardet, & ardebit in æternum. Ita Isaias prædicat c. 66. *Ignis eorum non exstinguetur.* Ignis inferni ardet & non consumitur, vivacissima illa flamma immortalis est, nunquam deficit, nunquam exstinguitur. Huic ergo indeficienti, immortalis igni, igni infernali, sponsa amorem divinum comparat, ad indicandum: quod immensus sit Dei amor erga hominem, interminabilis, inconsumptibilis, immensus, immortalis, quod & ipse Deus indicare voluit Osee cap. 2.

CONCEPTUS III.

Desponsabo te mihi in sempiternum, ad hominem inquit Deus. Notate verbum: *desponsabo*: quo verbo immensum suum amorem erga hominem, divina bonitas exprimit; deduco hoc sequenti discursu: Si quis Princeps pauperem puellam adoptaret in filiam, ac hæredem, magnum monstraret amorem, si ultrò assumeret & in sponsam; amorem maximum exhiberet, cum amore conjugali, major amor non detur, teste Scriptura: Genes. 2. *Relinquet homo patrem & matrem, & adhaerebit uxori suæ, & erunt duo in carne una.* *Desponsabo te mihi in sempiternum,* dicit Deus; *desponsabo*: non simplici, sed maximo, maritali inquam amore, diligit Deus hominem, amore immenso, excessivo, quod ulterius deduco ex verbis Thematis.

Pars II.

(B)

CON-

CONCEPTUS IV.

Sic Deus dilexit mundum, ut Filium suum unigenitum dedit. Dedit Filium suum unigenitum Deus Pater, ut hominem curatur, custodiret: jam si possibile est mensurare Dei amorem et hominem quam sit excessivus, immensus: Filium suum unigenitum Deus Pater dedit in custodiam, curam, ac tutelam Angelorum, Matth. cap. 4. *Angelis suis Deus mandavit de te, ut custodiant te, in omnibus viis tuis.* Angelus ens est finitum, est creatum, ac limitatum, ad pondus, & mensuram, divinitus est productum: Filius Dei, Deitas est infinita: Filius Dei est in essentia, & existentia, sine pondere, sine numero, sine mensura. Non Angelum, non ens finitum, & limitatum, non creaturam numero, pondere, & mensura productam, sed ipsum Dei Filium in essentia, in existentia infinitum, immensum, inscrutabilem. Deus Pater hominis custodem, curatorem, redemptorem potest quis exinde non agnoscit, amorem Dei erga hominem esse infinitum, sine mensura, verè excessivum. Profundius veritatem scrutemur.

CONCEPTUS V.

Sit mihi creaturarum infimo licitum investigare: quid est? respondet divinus genius: Deus est perfectissima essentia, et cuius terræ fertilitas mera umbra est. Deus est inperferutabilis, respectu cuius vastum mare vix unica aquæ gutta est. Deus est indeficiens amor, respectu cuius omnes confagrationes & incendia Æthnæ, Vesuvii, vix unica flammula apparent. Deus est incomprehensibilis Charitas, respectu cuius sol, luna & lucis radius, vix nominentur. Deus est indescriptibilis Mysterium, respectu cuius cælum vix punctum, terra, arena granulum dicendum est. Deus est inexplicabilis Sapientia, respectu cuius etiam angelicus intellectus, vix pulvisculus est. Deus est infinita potentia, respectu cuius vis totius mundi, crepundia dicenda. Quæro nunc econtrario, quid est homo? Respondeo: homo est vilis terræ gleba, vas plenum imperfectionibus, ac defectibus humilis origine, pauper qualitatibus, idiota in seipso, balbutiens in loquendo, rusticus in moribus, distractus cogitatione, vane

actione. Quid est homo? est scopus infirmitatum, vas fragile, exul in hac valle lachrymarum, rebellis Dei, sclavus mortis, esca vermium. Jam agnosce immensum Dei amorem erga hominem: Deus perfectissima essentia, Deus inscrutabilis bonitas, Deus immensus amor, Deus incomprehensibilis claritas, Deus indicibilis Majestas, Deus inexplicabilis sapientia, Deus summa potestas, in homine quiescit, in homine contentatur, ita Genes. c. 2. *Creavit Deus hominem, & requievit.* Quietem præcedit labor & fatigatio, creavit Deus hominem, & requievit, O amor! super hominem, hoc nihilum defatigatur Deus fortissimus, lassatur Deus potentissimus, quietem capit Deus immutabilis. Sic, sic, per immensum, per excessum, Deus dilexit mundum.

CONCEPTUS VI.

Peccavit Adam, & statim deambulavit Deus in Paradiso, inclamans: *Adam ubi es?* Genes. 3. Desuper S. Augustinus: *Vox Dei, Adam ubi es, non increpantis, sed miserentis, & querentis est.* Videamus nunc, quis factus sit Adam peccando: quid est homo peccator? peccator est illud monstrum, cujus malitia Universum implet; in cælo hujus monstri, peccatoris inquam, summus est contemptus, in terra ejus persecutio, in igne videtur ejus via, in mari audiuntur ejus prædationes, in aëre perstre-punt ejus blasphemix, in terra cernuntur ejus rixæ, in civitatibus ejus regnat superbia, in templis ejus sacrilegia, in tribunali-bus ejus injustitia, in palatiis ejus fraus & fallacia, in cubiculis ejus nequitia, in foro ejus malitia, in plateis ejus lascivia. Quid est peccator? Est hostis Dei, sclavus Dæmonis, foetens cadaver, abominatio Angelis, bestiis horror; tale monstrum, atque pro-stibulum factus est Adam, & per Adam universum humanum genus; talis ac tantus reus læsam divinam Majestatem supplex accedere debebat, cum in omni foro, reus ac offensor, læsum, offensum sequi, convenire, veniam rogare teneatur. Ast O Amor Dei immensus, Deus offensus, Majestas Dei læsa, sequitur reum, convenit offensorem suum; gratiam & veniam sua sponte offert, indulgentiam pollicetur, *Adam ubi es?* An non hæc patet
(B) 2 amorem

amorem Dei erga hominem esse excessivum, immensum, finitum.

CONCEPTUS VII.

Ex inexhausto amoris divini fonte conclusum est in SS. Trinitatis Consistorio, perditum hominem iterum redimere, vitam reddere salutis, capacem vitæ æternæ; mirum ergo, quod hunc actum redemptionis generis humani, Filius, secunda persona, & non potius S. Spiritus, qui amor Dei intitulatur, perierit; cur Amor divinus, S. Spiritus, tertia in Trinitate persona hominem non redemit? bene notate: Conclusum fuisse, Pernam, quæ opus redemptionis assumeret, mortem subire debere non ergo S. Spiritus, qui amor dicitur, redemptionis opus assumpsit, ut noscamus Amorem Dei erga hominem immortalem, nunquam exspirare, nunquam deficere, aut interire; sed per excessum, sine modo, numero, ac mensura permanere.

Epilogus.

Hortor ergo cum S. Ambrosio lib. 6. in cap. 7. Lucæ: *est, quod dignè Deo referre possumus; quid enim referemus suscepta carnis injuria, quid pro verberibus, quid pro cruciatibus mihi, si non dilexero. Reddamus ergo amorem pro deo, charitatem pro munere, gratiam pro sanguinis pretio. Amen.*

FERIA SECUNDA PENTE-
COSTES.

CONCIO TERTIA.

Sic DEUS dilexit mundum. Joan. cap. 3.

Textus.

Sic amans Deus, reciprocè amandus est, non limitatè, sed absolutè; subtilis est enim divinus amor, non patitur corri-
valem.

Thema.

Qualis amor noster erga Deum sic nos amantem esse debeat, S. ac doctissimus Isidorus lib. 16. Ethym. c. 4. erudito symbolo concepit: nempe similis sit lapidi Asbesto, qui semel accensus nunquam amplius exstinguitur: subscribit lemma Academicus: *Unicè, &*

Exordium.

Semper: Deum sic excessivè nos amantem, *unicè & semper* redamemus. Ita S. Hieronymus Epistola ad Demetri: *Felix illa conscientia, & B. Virginitas, in cuius corde præter amorem Christi, qui est sapientia, castitas, patientia & iustitia, cæteræq; virtutes, nullus alius versatur amor, nec ad recordationem hominis aliquando suspirat.* Ad hunc amorem unicum hortatur Paulus I. ad Cor. c. 15. *Si quis non amat Dominum JESUM Christum, anathema sit.* Et David Ps. 18. *Non est, qui se abscondat à calore ejus.* Audiamus Patres: *Modus diligendi Deum, est diligere sine modo, sine modo te dilexit, sine modo eum diligere debes, modum dilectionis expressit te diligendo, pro te moriendo, tu quantum eum diligere debes, non potes. Dilige eum ergo ex tota mente, & ex omni anima, & ex omnibus viribus tuis,*

Patres.

S. Hieronym.

S. Augustin.

(B) 3

horta-

- hortatur S. Augustinus lib. de diligendo Deo. *Dilige deus Domine ex toto corde ratione creationis & redemptionis, quoniam enim hominem fecisti, debet seipsum amari tuo, & quia eum redemisti, debet se amari tuo,* scribit doctissimus Idiota lib. de contempl. cap. 12. *Qui creavit te, ipse redemit te, ne amorem tuum divideres, partem Creatori, & partem tribuens demptori,* inquit S. Anselmus lib. cur homo Deus. Optime Theodoretus. Theodoretus quaest. 1. in Levitic. *Deum ex toto corde diligentes, non partiuntur animum, collocantes illum tum in terrenis tum in caelestibus, sed totum sursum ferunt.* Confirmat Lippomannus in cap. 17. Genes. *Solus vult Dominus amari, ut solus Dominus noster est, sic totos nos exigit esse suos.* Erunt omnino, inquit S. Bernardus Serm. 3. de Ascens. *Si quis capsem illam dulcedinem huic cineri, divinum illud balsamum in veneno, charismata illa Spiritus misceri posse huiusmodi illis arbitrat.* Concludo cum S. Laurentio Justiniano: *licata est divina consolatio, (amoris Dei inquam) & non datur admittentibus alienam.* S. Spiritus gratiam invocata, deliquit Conceptus dabo.

CONCEPTUS I.

- Confirmatio.* Sponsam in Canticis dilectus comparat fumo: *Quae ista, quae ascendit sicut virgula fumi.* Cantic. 3. Item vocat eam columbam: *Columba in foraminibus petrae.* Cantic. 2. Comparat fumo, cur columbam vocat? Fumo Sapiens inscribit lemma: *Recta sursum:* & Hugo Cardinal. habet: *Fumus, dum oritur, moritur.* Amor inter Sponsos maximus est, sponsam ergo fumo comparando instruit dilectus, qualis amor erga ipsam esse debeat, nempe similis fumo, ut sicut fumus a terra recta sursum ascendat; sicut fumus vix ortus terrae disparet, & emoritur, ita amor erga Deum, Sponsam animarum nostrarum, *recta sursum,* a terrenis & caducis ad caelestia & divina ascendat; amor erga

erga Deum in corde nostro ortus; continuo mundanis omnibus rebus simul emoriatur. Vocat Sponsam columbam, de qua Richardus à S. Victore lib. 4. de contempl. *Consortem amat, socium non admittit*, quasi sponsam per nomen columbæ hortetur: Consortem, dilectum suum, Deum, amet, socium; mundum & carnem non admittat. Ita concludit Idiota lib. 1. de amore divino c. 4. *Amor erga DEUM neque dividi debet, neque scindi.* Et S. Anselmus habet lib. de mensura: *Sic totum cor nostrum tuo debemus amori, ut quidquid de eo alteri damus, tibi subtrahamus.*

CONCEPTUS II.

David Pf. 77. de Deo inquit: *Ædificavit sicut unicornium sanctificium suum in terra.* Terra homo est, ædificium in hac terra, est cor hominis, in hoc ædificio in corde hominis, Deus vult habitare more unicornii: quid quæso unicornis in domicilio suo laudabile, ac Deo beneplacens, observat? dicit Incognitus: *Secundum naturales, unicornis est talis natura, quod nullum animal permittat ad suum cubile accedere.* Ut unicornis in corde hominis inhabitare vult Deus; unice inquam vult amari, nullum alium amorem, & affectum ad creaturas, penes Dei amorem admittere debemus, sed omnimodè excludere, ac repellere. Delicatus est divinus amor, consortem non admittit.

CONCEPTUS III.

Christus Joannis cap. 8. se lumen Mundi vocat: *Ego sum lux mundi.* De lumine observat S. Bernardus: *Lumen extinctum lumini lucenti, & ardenti, sine aliquo medio conjungitur.* Amanti Deo decet reciproco amore nos conjungi, est non aliter quam lumen ardens extincto conjungitur; nempe immediatè, creatura media, omni affectu terreno, intermedio penitus excluso. *Omnis creatura vilescat, ut creator in corde dulcescat,* docet S. Augustinus tract. 2. in Joannem.

CON.

CONCEPTUS IV.

De Salvatore nostro inquit S. Lucas cap. 2. *Non erat locus in diversorio.* Hæc verba non sunt intelligenda, quod Christus locum in diversorio habere non potuisset, modo voluisset, sed noluit locari in diversorio, maluit in stabulo nasci, quam in diversorio morari. Cur Christus tantam aversionem habet diversorio, illud fugit, ac declinat? diversorium describitur Gl. Ordinaria: *Diversorium est domus inter duos muros, duas portas habens:* Diversorium duas portas, & introitus habet; diversorium & homines honestos, etiam inhonestos suscipit, ac recipit. Et ideo Deus homo, amor divinus, diversorium averfatur, ac declinat, ut exhinc discamus; corda nostra divinus amor uti non debet, ea non debere esse similia hospitio; id est, non debent pateant cuivis amori profano, non suscipiant mundi delicias, vanitates, sed unicam solum januam, amori divino patentem habeant, præter divinum amorem, alium non suscipiant. Salus est divinus amor; consortem non admittit.

CONCEPTUS V.

Joan. cap. 13. Abigit divinus Amor Judam Iscariotem. *facis, fac citius.* Cur Judam rejicit, qui dicit Matth. 23. *vocare peccatores.* Causalem indicat S. Joannes: *Cum introitum in eum Sathanas.* Cor Judæ diversorio simile erat, introitus terreno affectui latè patuit. *Fur erat, & loculos habens,* qui amari vult Deus, corrivalem non admittit, si clausum est cor omni inordinato, ac terreno affectui, Salvator subintrat, ac divinus deliciosè inhabitat, rejicitur verò amor divinus, a mundo, ac carni obviè pateat. Omnis creatura vilefcat, Creator in corde dulcescat.

CONCEPTUS VI.

S. Paulus hortatur 2. ad Corinth. cap. 4. *Non contemp-*

tibus nobis qua videntur, sed qua non videntur. Mira hæc S. Pauli est exhortatio: Invisibilia videamus, visibilia non videamus: contrarium in hoc naturæ cursu evenit, videmus patentia, non apparentia, ac invisibilia non videmus, quid ergò mysterii latet sub hæc paternâ S. Pauli exhortatione: visibilia non videamus, sed invisibilia? explico mysterium: Invisibilis est amor divinus, visibilis autem est omnis gustus, amor & affectus in creaturas, S. Paulus ergò hortatur, sensibiles creaturas, ac mundi vanitates, non esse affectandas, ut invisibilis dulcedo amoris divini in corde nostro perseveret. Ita concludit S. Chrysostomus hom. 52. in Acta: *Nullus quippè visibilia videns, invisibilia vidit, nullus invisibilia videns, visibilia videt.* Subtilis est divinus amor, consortem non admittit.

Hortor ergo imitari sponsam Cantic. 2. *Dilectus meus mihi, & ego illi:* Unice O homo te Deus amavit: solum ergò & unicum Deum redames. Quod ut fiat, supplico cum S. Augustino lib. medit. cap. 35. *Dulcissime ac amantissime JESU, infunde obsecro pectori meo multitudinem charitatis tuae, ut te solum in corde habeam, scribe digito tuo in pectore meo dulcem tui memoriam, nulla unquam oblivione delendam. Amen.* Epilogus.

